

Forholdet mellom USA og Israel etter presidentvalget

Sist oppdatert onsdag 14. november 2012.

Conrad Myrland
Daglig leder MIFF
Redaktør Miff.no
post@miff.no
41 17 67 80

Med Israel

for fred

Disposisjon

1. Det historiske forholdet mellom USA og Israel
2. Amerikanske jøder og myten om den sterke jødiske lobbyen
3. Barack Obamas første periode
4. Hva ville blitt annerledes med Mitt Romney?
5. Hva kan vi forvente i Obamas andre periode?

Med Israel

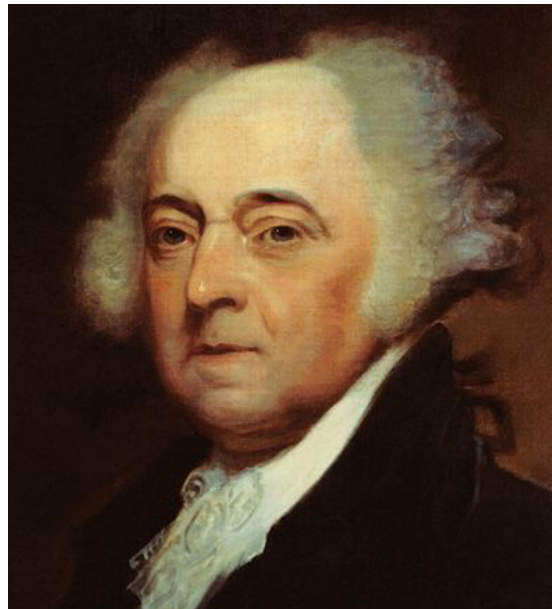
for fred

John Adams drøm

USAs andre president fra 1797-1801.

I 1819 skrev Adams et brev til Mordecai Manuel Noah,

”den mest innflytelsesrike jøde i USA på 1800-tallet”.

Jeg skulle ønske du kunne gått i front for 100.000 israelitter ... marsjert dem inn i Judea og erobret det landet

og gjenopprettet ditt folks herredømme over det. For jeg ønsker virkelig jødene igjen i Judea som en uavhengig nasjon.

I brev til Thomas Jefferson: *Jeg vil påstå at hebreerne har gjort mer for å sivilisere mennesket enn noen annen nasjon.*

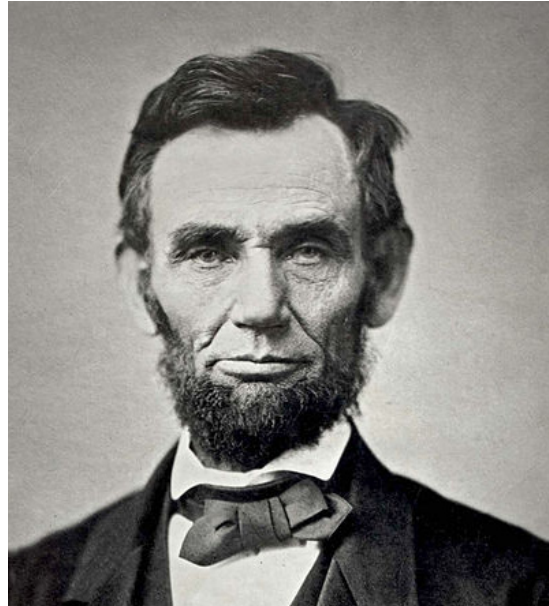
Med Israel

for fred

Lincoln: En nobel drøm

USAs 16. president fra 1861-1865.

I møte med en kanadisk, kristen zionist, Henry

Wentworth Monk, skal Abraham Lincoln ha uttalt at gjenopprettelsen av et jødisk nasjonalhjem i Palestina er *"en nobel drøm som deles av mange amerikanere"*.

Med Israel

for fred

Washington og jødenees statsambisjoner før 1948

30. juni 1922 erklærte Kongressen enstemmig sin støtte til "etableringen av et nasjonalt hjem for det jødiske folk i Palestina".
(Lodge-Fish resolusjonen)

24. juli 1922 hadde Folkeforbundet gitt tilsvarende mandat til Storbritannia:
Mandatmakten skal gi landet slike politiske, administrative og økonomiske forhold at det vil sikre etableringen av et jødisk nasjonalhjem.
Mandatmakten skal tilrettelegge for jødisk innvandring.

Med Israel

for fred

President Hoover 1932

I anledning 15-årsdagen for Balfour-erklæringen skrev president Herbert Hoover en hilsen til presidenten for Zionist Organization of America, Lewis L. Strauss.

... jeg ønsker å uttrykke håpet at idealene i etableringen av Det Nasjonale Jødiske Hjem i Palestina, (...) vil fortsette å ha

framgang til det beste for alle folkene som bor i Det Hellige Land.

Jeg har sett med genuin beundring på den jevne og gode framgang som er gjort i rehabiliteringen av Palestina, som, etter å ha ligget øde i århundrer, nå fornyer sin ungdom og vitalitet gjennom entusiasmen, det harde arbeidet og selvoppofrelsen til de jødiske pionerer som arbeider i ånden av fred og sosial rettferdighet.

Med Israel

for fred

Jeg hadde tro på Israel før det ble etablert, jeg har tro på det nå

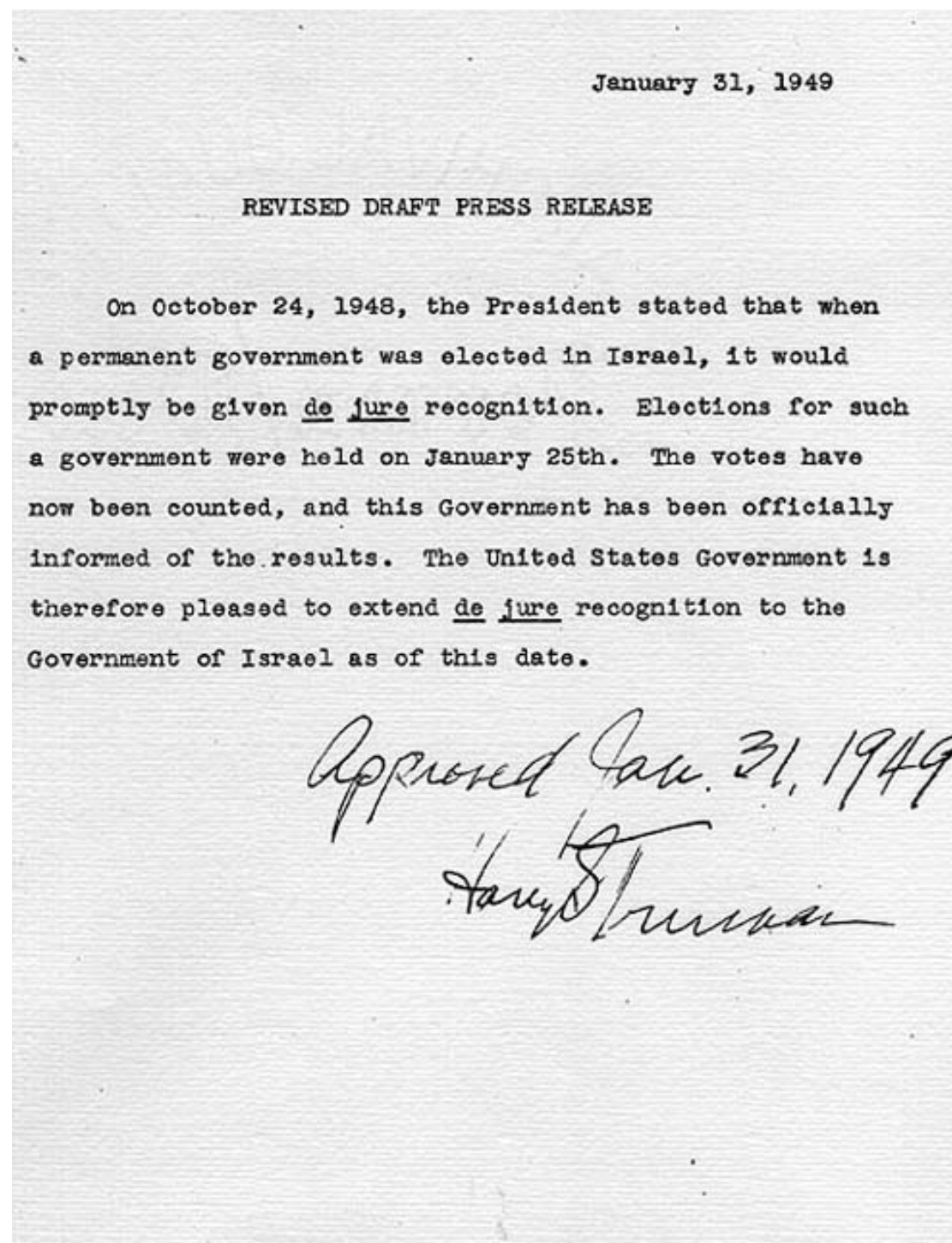
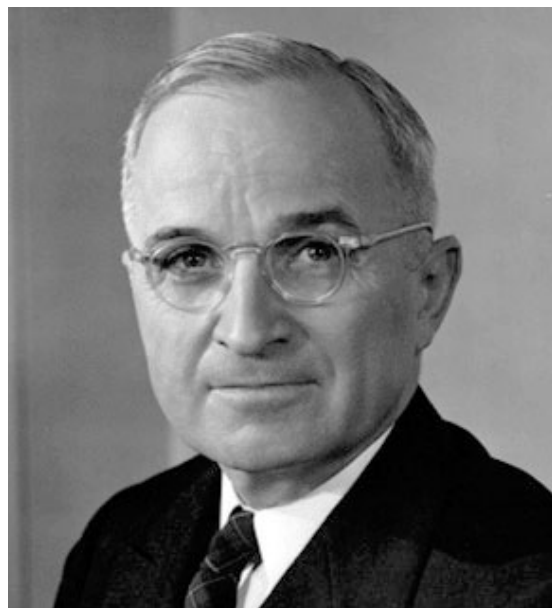
Harry S.

Truman var
president fra
1945-1953.

Ga de facto
anerkjennelse
til Israel 11

minutt etter uavhengighets-
erklæringen 14. mai 1948.

De jure anerkjennelse gitt 31.
januar 1949.

Med Israel

for fred

Men så ble forholdet kjøligere

Det var IKKE slik at USA ga våpenhjelp eller knyttet nære alliansebånd med Israel de første tiårene.

Dwight D. Eisenhower (1953-1961) innførte våpenembargo og la press på Frankrike, Storbritannia og Israel til å trekke seg tilbake under Suez-krigen i 1956.

John F. Kennedy (1961-1963) overstyrte sine rådgivere og solgte det første større amerikanske våpensystem til Israel, Hawk luftvernraketter.

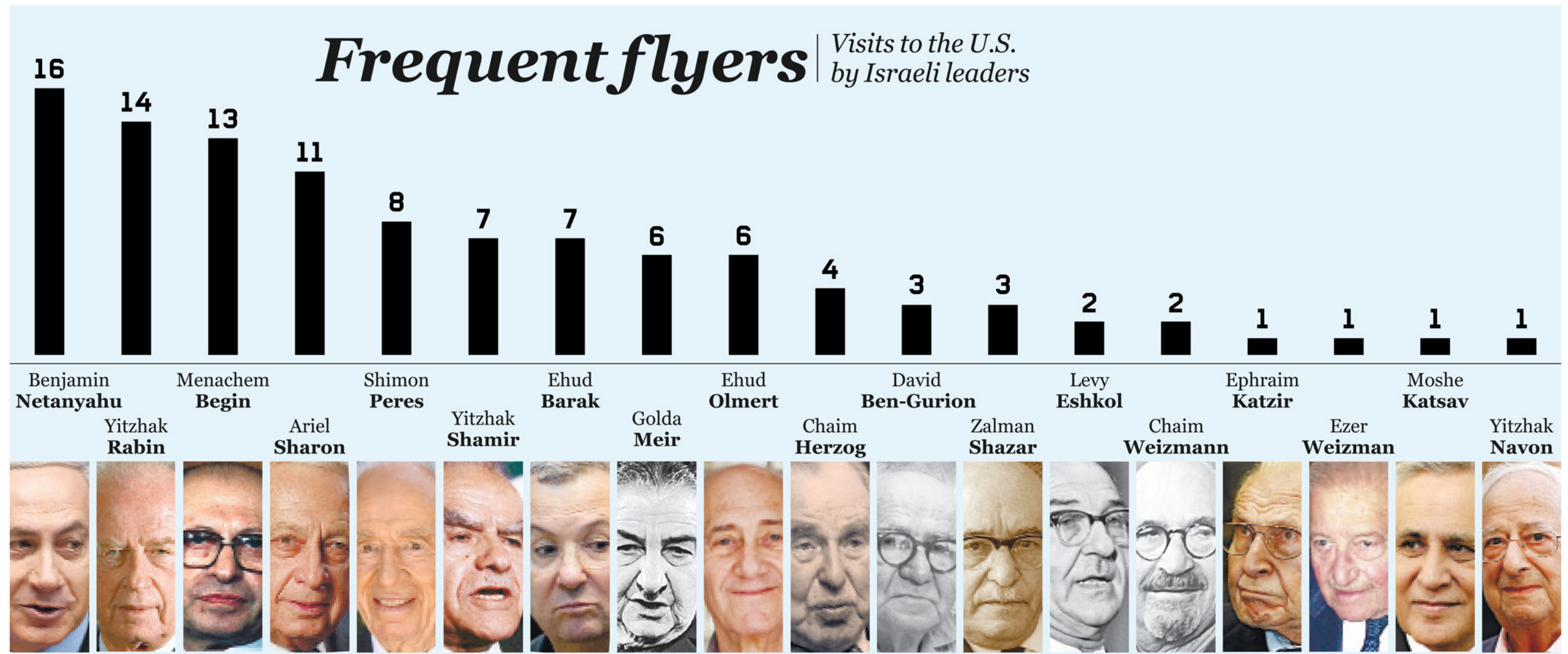
Først fra begynnelsen av 1970-tallet vokste en tettere allianse fram, i 1981 kom *Strategic Cooperation Agreement*.

Med Israel

for fred

Mer besøk i senere år

Israels første statsminister dro ikke på like hyppige besøk til Washington som

det vi har sett i senere år.
Kilde: Ha'aretz 14. okt. 2012.

Med Israel

for fred

George W. Bush var første president som lovte støtte til en palestinsk stat

George W. Bush (2001-2009) ga lite prioritert til fredsprosessen etter at Bill Clinton hadde mislykkes, og utviklet et nært vennskap med statsminister Ariel Sharon. Bush støttet israelske anti-terror tiltak under den andre intifadaen.

Saudi-Arabia la press på Bush i et 25 sideres brev sommeren 2001. Bush svarte med et brev hvor han uttrykte støtte til opprettelse av en palestinsk stat, noe ingen amerikansk president tidligere hadde gjort.

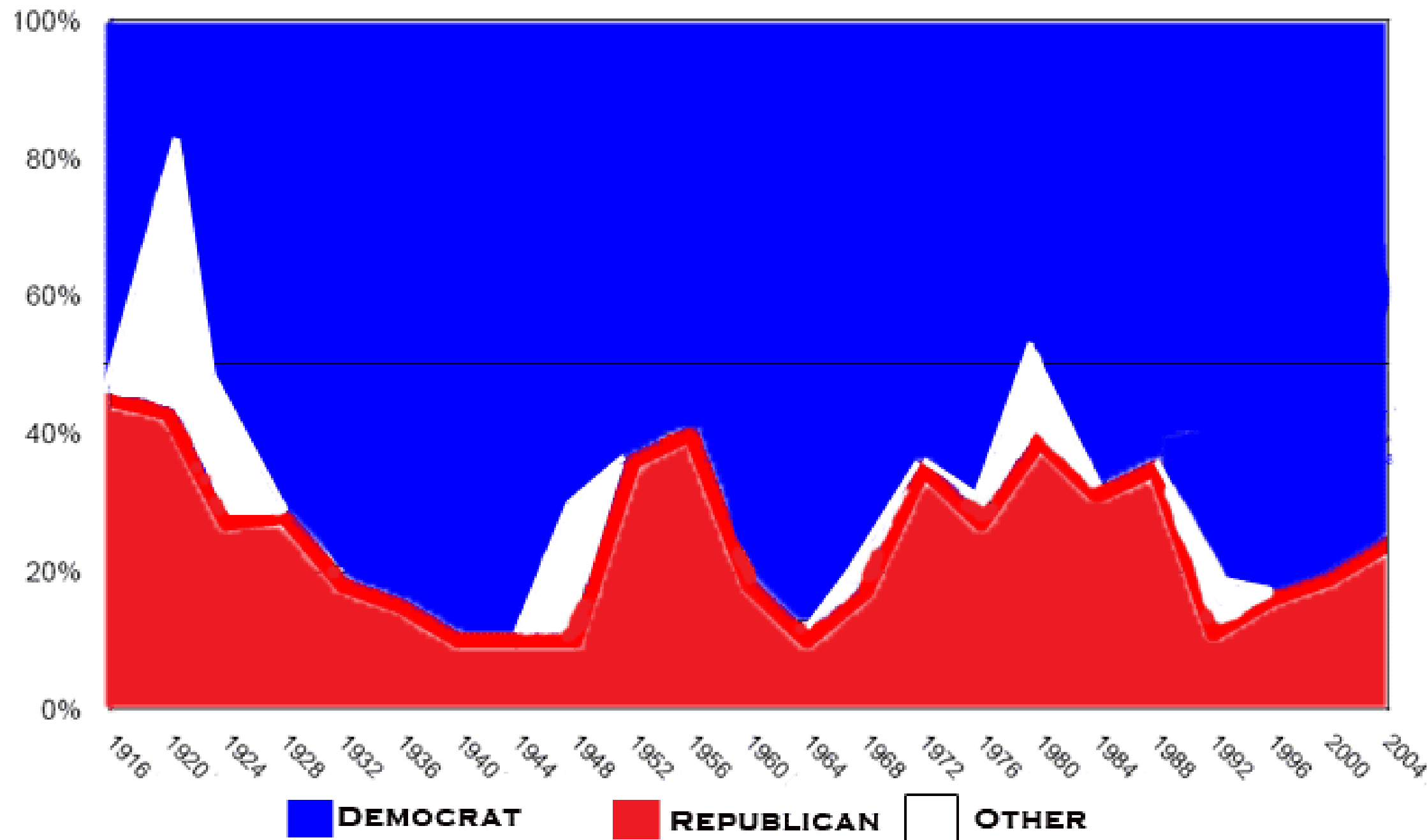
Med Israel

for fred

Jøder flest støtter Demokratene

JEWISH VOTE IN PRESIDENTIAL ELECTIONS

Med Israel

for fred

Kilde: jewishvirtuallibrary.org/jsource/US-Israel/jewvote.html

Jøder flest støtter Barack Obama

Valget i 2008

Barack Obama
John McCain

Amerikanske jøder

78
22

Alle stemmer

52
46

Valget i 2012

Barack Obama
Mitt Romney

Amerikanske jøder

69
30

Alle stemmer

50,6
47,8

Meningsmåling fra april 2012

Amerikanske jøder støtter Barack Obama i spørsmål som nasjonal sikkerhet (69 prosent), Iran (61 prosent) og forholdet til Israel (58 pro-

sent). 80 prosent svarte at økonomien ville være den viktigste faktoren for hva de stemmer 6. november, fulgt av helse med 57 prosent.

Med Israel

for fred

Valgdagsmålinger 6. november 2012

Jødiske velgere leverte omlag 2 prosent av stemmene ved valget 6. november, viser valgdagsmålinger som ble gjengitt av CNN og CBS News.

Jim Gerstein, som gjør meningsmålinger for Demokratene, gjorde en undersøkelse blant jødiske velgere for den venstreorienterte organisasjonen J Street på valgnatten. Han fant at bare 10 prosent av jøder ser på

Israel som én av de to viktigste sakene i presidentvalget. Kun 2 prosent satte Iran inn blant de to toppsakene.

Republican Jewish Coalition har helt andre tall. Til dem sier 77 prosent at Israel er en viktig sak for dem ved presidentvalget. Vi kjenner ikke hvor mange andre saker deltakerne i målingen anså som viktige, og hvordan de prioriterte dem innbyrdes.

Med Israel

for fred

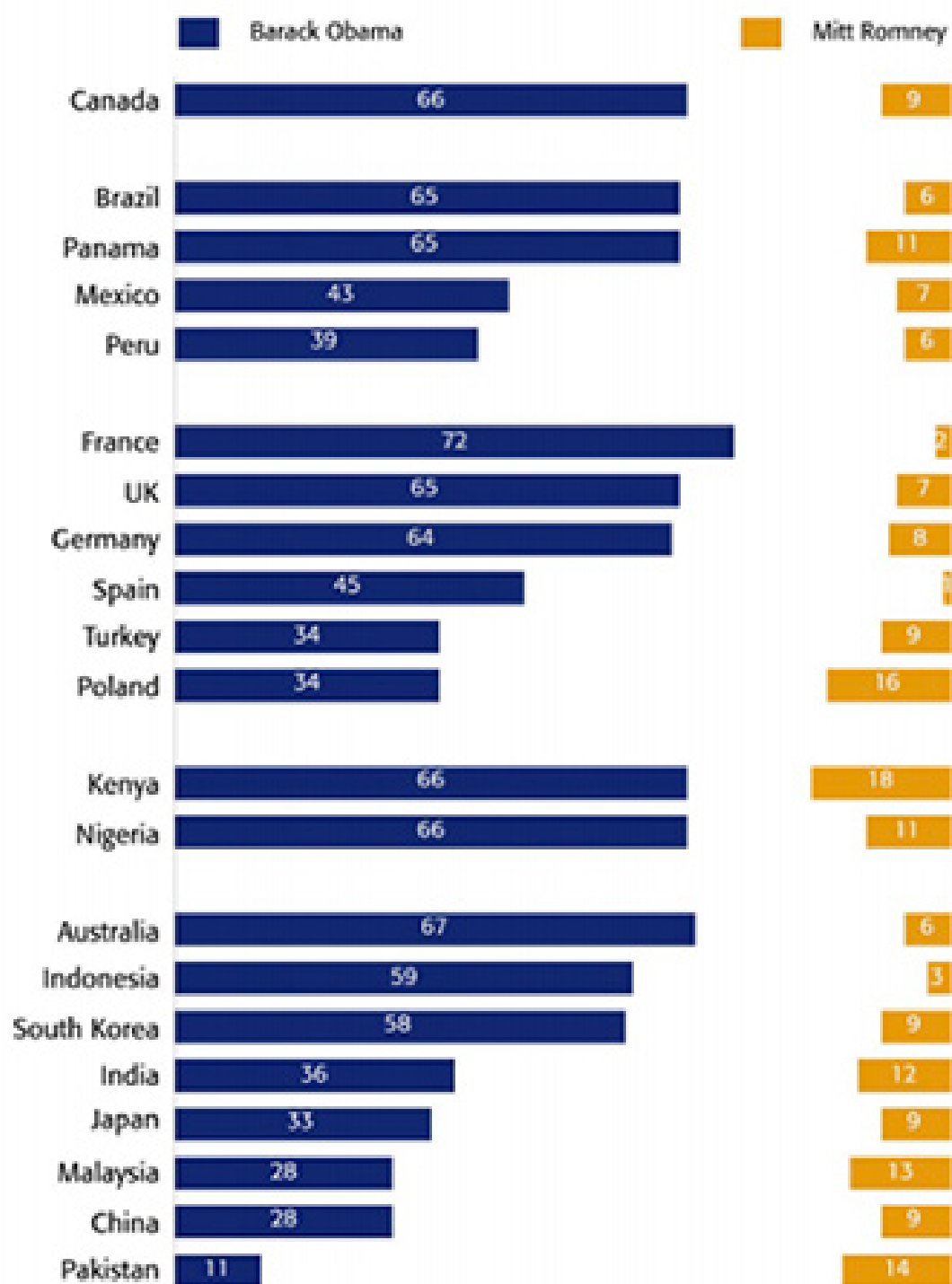
Israelske jøder for Romney

Undersøkelsen "Fredsindeks" fra Israel Democracy Institute og Universitetet i Tel Aviv fra oktober 2012 viser at kun 21,5 prosent av de israelske jødene ville stemt på Obama. 57,2 prosent ville stemt på Romney.

Blant israelske arabere ville 45 prosent stemt på Obama, 15 prosent på Romney.

Globescans undersøkelse fra oktober 2012 til høyre.

Preferred Candidate for the US Presidential Elections
By Country, 2012

The white space in this chart represents "Either," "Neither," "No difference,"

Med Israel

for fred

Litt færre jøder i Kongressen

Antallet amerikanske jøder i Senatet og Representantenes hus gikk ned med henholdsvis 2 og 5 representanter 6. november 2012.

Senatet - 10 av 100

Barbara Boxer (D-Calif.)
Dianne Feinstein (D-Calif.)**
Richard Blumenthal (D-Conn.)
Ben Cardin (D-Md.)**
Carl Levin (D-Mich.)
Al Franken (D-Minn.)
Frank Lautenberg (D-N.J.)
Charles Schumer (D-N.Y.)
Ron Wyden (D-Ore.)
Bernie Sanders (I-Vt.)**

Representantenes hus - 22 av 435

Susan Davis (D-Calif.)
Alan Lowenthal (D-Calif.)*
Adam Schiff (D-Calif.)

Brad Sherman (D-Calif.)
Henry Waxman (D-Calif.)
Jared Polis (D-Colo.)
Ted Deutch (D-Fla.)
Lois Frankel (D-Fla.)*
Alan Grayson (D-Fla.)*
Debbie Wasserman Schultz (D-Fla.)
Jan Schakowsky (D-Ill.)
Brad Schneider (D-Ill.)*
John Yarmuth (D-Ky.)
Sander Levin (D-Mich.)
Eliot Engel (D-N.Y.)
Steve Israel (D-N.Y.)
Nita Lowey (D-N.Y.)
Jerrold Nadler (D-N.Y.)
Allyson Schwartz (D-Pa.)
David Cicilline (D-R.I.)
Steve Cohen (D-Tenn.)
Eric Cantor (R-Va.) (bildet)

* Nyvalgt til Representantenes hus.

** Senatorer gjenvalgt 6. november 2012.

Med Israel

for fred

7 av 10 amerikanere støtter Israel

Meningsmåling fra Gallup Institute februar 2012

Meget positivt: 29 %

Stort sett positivt: 42 %

Stort sett negativt: 17 %

Meget negativt: 7 %

Ingen mening: 4 %

Dette er det beste resultatet Israel har fått noensinne i denne meningsmålingen som er gjennomført årlig de siste ti årene.

De best likte landene var andre engelskspråklige land: Canada, Australia og Storbritannia. Deretter fulgte Tyskland, Japan, Frankrike, India og så Israel.

Med Israel

for fred

Konklusjon

"Israel trenger ingen jødisk lobby i USA - det er det amerikanske folket som utgjør lobbyen."

Den israelske journalisten Shmuel Rosner.

Det er en sterk lobby også for arabiske interesser i Washington.

Lobbyorganisasjoner er en viktig del av amerikansk politikk, men de vinner ikke fram hos politikere dersom ikke

sakene deres også har oppslutning hos velgerne som skal sikre kandidatene valg/gjenvalg.

Med Israel

for fred

Barack Obamas første valgkamp I

- Vi må opprettholde en total forpliktelse til vårt unike forsvarsfellesskap med Israel, ved å fullt ut betale for militær assistanse og arbeide med Arrow-rakettene og relaterte rakettprogrammer. Dette vil hjelpe Israel til å opprettholde sitt militære overtak og sin styrke, samt slå tilbake angrep fra så langt borte som Teheran, til så nær som Gaza-stripen, sa Obama til AIPAC i Chicago fredag 2. mars 2007.

I 2012 ga Obama Presidentens Frihetsmedalje til Israels president Shimon Peres.

- Ingen mulige løsninger, inkludert militære tiltak, bør avskrives, for å stanse Irans atomopprustning, sa han.

Med Israel

for fred

Barack Obamas første valgkamp II

Mandag 28. januar 2008 gjennomførte Obama en telefonkonferanse med en gruppe israelske journalister. Obama slo fast at de palestinske flyktingene hører til i sin egen stat, og at de ikke har noen "bokstavelig" rett til å vende tilbake til Israel. Dermed la Obama seg på linje med presidentene George W. Bush og Bill Clinton.

- Rammene for enhver [freds] avtale vil innebære at man

sikrer at Israel forblir en jødisk stat, sa Obama

Med Israel

for fred

Barack Obamas første valgkamp III

I juli 2008 gjorde Obama klart sitt syn på en palestinsk stat.

- Det er i USAs interesse å sikre at de har et form for håp og mulighet – og en palestinsk stat. Jeg tror det er i Israels interesse også, sa Barak Obama på NBC.

- Jerusalem vil forbli Israels hovedstad og må forbli udelt, erklærte han onsdag 4. juni 2008. Deretter kom et delvis tilbaketog.

Obama utelukker ikke at Jerusalem også kan tjene som hovedstaden i en palestinsk stat eller at palestinerne kan få suverenitet over arabiske bydeler. Det må avgjøres i sluttstatus-forhandlinger.

- Obama mente at Jerusalem skal "forbli Israels hovedstad og ikke igjen bli delt av piggtråd og kontrollposter som den var i 1948 til 1967", forklarte en medarbeider.

Med Israel

for fred

Barack Obamas første valgkamp IV

I juli 2008 gjorde Obama klart sitt syn på en palestinsk stat.

- Det er i USAs interesse å sikre at de har et form for håp og mulighet – og en palestinsk stat. Jeg tror det er i Israels interesse også, sa Barak Obama på NBC.

- Jerusalem vil forbli Israels hovedstad og må forbli udelt, erklærte han onsdag 4. juni 2008. Deretter kom et delvis tilbaketog.

Obama utelukker ikke at Jerusalem også kan tjene som hovedstaden i en palestinsk stat eller at palestinerne kan få suverenitet over arabiske bydeler. Det må avgjøres i sluttstatus-forhandlinger.

- Obama mente at Jerusalem skal "forbli Israels hovedstad og ikke igjen bli delt av piggtråd og kontrollposter som den var i 1948 til 1967", forklarte en medarbeider.

Med Israel

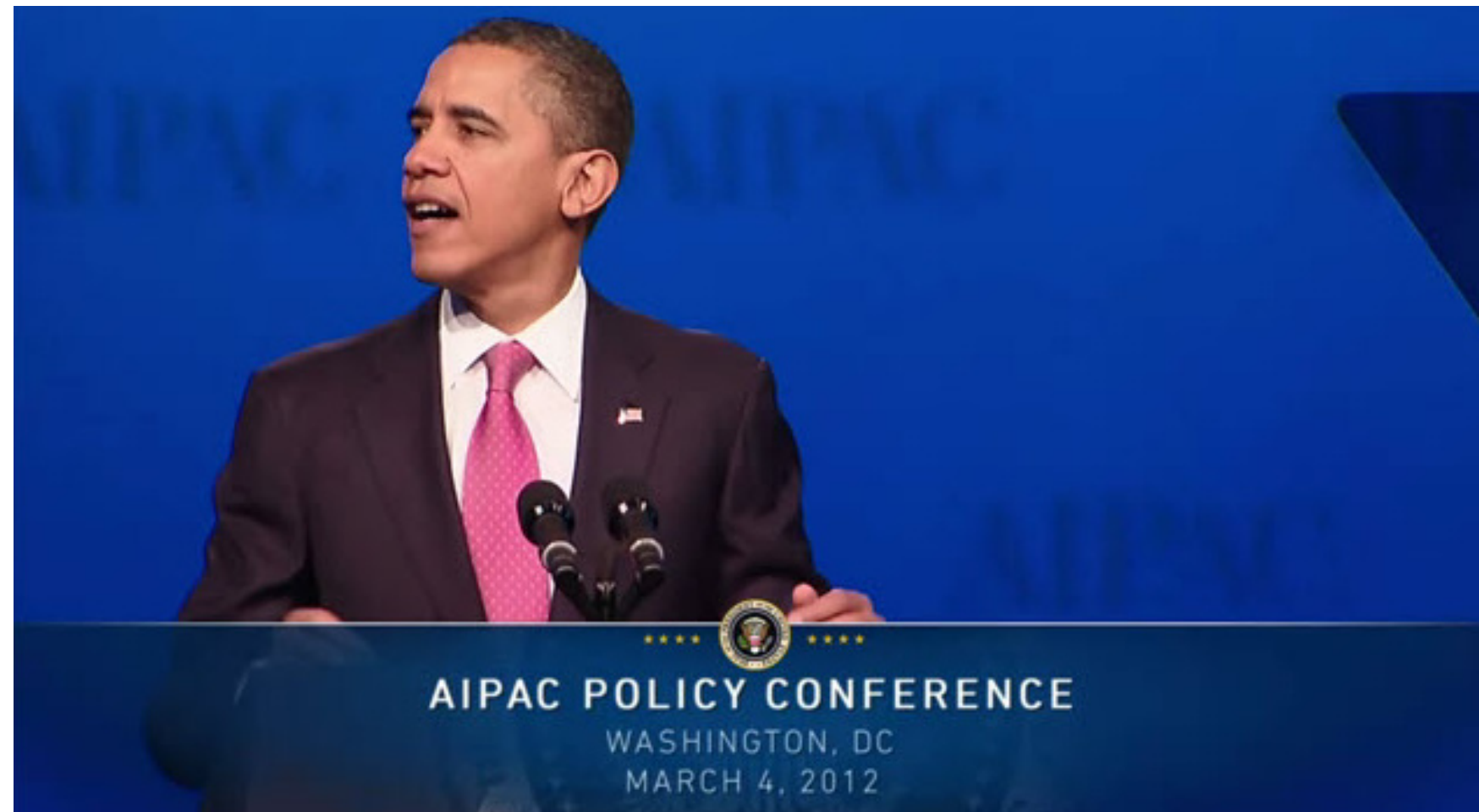
for fred

Barack Obama oppsummerer

Barack Obama har fortsatt å understreke Israels identitet som en jødisk stat i en rekke taler gjennom sin første presidentperiode.

Obama omtaler Israel som "det historiske hjemland til det jødiske folk".

Vi er bundet til Israel av felles interesser, men også felles idealer. Derfor er den amerikanske støtten til Israel ikke noe som skal misbrukes til innenrikspolitisk kamp.

<http://www.youtube.com/watch?v=A0rFbP6KvxY>

Se fra 8:49 hvor Obama oppsummerer hva han har gjort i første periode, til 13.40.

Med Israel

for fred

Men hva sier kritikerne?

- President Barack Obama var så åpen om sitt betente forhold til Israel at palestinerne, Tyrkia, Iran og andre land har følt seg fri til å bli enda mer fiendtlig innstilt, mener Dan Gillerman.

Obama startet dårlig med å forlange en total stopp i all bygging i jødiske bosetninger. Den amerikanske presidenten bør aldri noen gang forlange noe som han ikke er sikker på at han kan få. I dette tilfellet stilte den ame-

rikanske presidenten krav til Israel som var mer omfattende enn noe palestinerne selv hadde forlangt av Israel gjennom mange år med forhandlinger.

Palestinernes president, Mahmoud Abbas, har sagt at amerikanerne jaget palestinerne opp i et tre og stakk av med stigen. For den palestinske presidenten kan ikke være mindre palestinsk enn Det hvite hus.

Med Israel

for fred

Men hva sier kritikerne?

Filmen "Absolutely Uncertain" ble publisert på YouTube 25. september 2012. Laget av den amerikanske interesseorganisasjonen Right Change.
<http://www.youtube.com/watch?v=jgvMGLdc908>

- Midtøsten har gått i mer ekstrem og utrygg retning under Obama.
- Obama har mislykkes i Egypt, Libya og andre land.
- Obama har ikke vært tøff nok overfor Iran.
- Israels fredsavtale med Egypt har kommet i fare.
- Har ikke besøkt Israel.

- Personlig konflikt med statsminister Netanyahu.
- Konflikt under Joe Bidens besøk i mars 2010.
- En andre presidentperiode vil kunne bli enda verre for Israel.

Med Israel

for fred

Obamas Kairo tale

President Barack Obama dro til Kairo 4. juni 2009, hvor han talte på universitetet:

I've come here to Cairo to seek a new beginning between the United States and Muslims around the world, one based on mutual interest and mutual respect, and one based upon the truth that America and Islam are not exclusive and need not be in competition. Instead, they overlap, and share common principles

-- principles of justice and progress; tolerance and the dignity of all human beings.

Med Israel

for fred

Obamas Kairo tale II

Mer fra Kairo-talen:

America's strong bonds with Israel are well known. This bond is unbreakable. It is based upon cultural and historical ties, and the recognition that the aspiration for a Jewish homeland is rooted in a tragic history that cannot be denied. (...)

At the same time, Israelis must acknowledge that just as Israel's right to exist cannot be

denied, neither can Palestine's. The United States does not accept the legitimacy of continued Israeli settlements.

(Applause.) This construction violates previous agreements and undermines efforts to achieve peace. It is time for these settlements to stop.

(Applause.)

Med Israel

for fred

Hva ville blitt annerledes med Mitt Romney?

Mitt Romneys budskap i valgkampen

Valgmøte oktober 2011

Jeg vil innlede diskusjoner med Israel vedrørende å øke vår militære assistanse og vårt militære samarbeid. Og jeg vil igjen gjenta at et Iran som skaffer seg atomvåpen er uakseptabelt.

Obama-administrasjonens "ambivalente" holdning til Israel styrker dem som ønsker å se statens ødeleggelse.

Valgmøte januar 2012

- Israelerne vil være glade for en tostatsløsning. Det er palestinerne som ikke ønsker en tostatsløsning. De ønsker å ødelegge staten Israel, svarte Romney.

- I den politiske kommunikasjonen, både fra Fatah og Hamas, kommer det fram at de ikke mener det jødiske folk har noen rett til en jødisk stat, fortsatte Romney.

Med Israel

for fred

Hva ville blitt annerledes med Mitt Romney?

Mitt Romneys budskap i valgkampen

Valgmøte januar 2012

Presidenten kastet Israel under bussen når det gjelder å definere 67-grensene som utgangspunkt for forhandlinger. Jeg mener han ikke respekterte statsminister Benjamin Netanyahu. Jeg mener han igjen og igjen har vist avstand til Israel, og det har skapt, etter mitt skjønn, en større følelse av aggresjon på den palestinske siden, sa Romney.

Juni 2012

- Obama virker mer skremt over at Israel kan gå til militær aksjon enn at Iran får atomvåpen, sier Romney.

August 2012

- Israel har enhver rett til å ta vare på sine nasjonale sikkerhetsinteresser, og Irans atomvåpenkapasitet er en eksistensiell trussel, sa visepresidentkandidat Paul Ryan.

Med Israel

for fred

Hva ville blitt annerledes med Mitt Romney?

Hva ville blitt annerledes?

Sannsynligvis ville det bli bedre kjemi mellom topplederne.

I praksis ville sannsynligvis forskjellen være liten.

Med Israel

for fred

Hva kan vi forvente nå?

Israelske eksperter tror det anstrengte personlige forholdet mellom Benjamin Netanyahu og Barack Obama ikke vil bli noe alvorlig problem de neste fire årene.

- Den strategiske alliansen mellom Israel og USA er sterkere enn noen gang. Jeg vil fortsette å arbeide tett med president Obama, for å sikre interessene som er avgjørende for Israels sikkerhet, sa

statsminister Benjamin Netanyahu da han gratulerte president Barack Obama med valgseieren.

Alliansen mellom Israel og USA er større enn forholdet mellom Obama og Netanyahu.

Med Israel

for fred

Hva kan vi forvente nå?

Akiva Eldar i Ha'aretz mener Obama kan komme til å "straffe" Netanyahu for de gangene han angivelig har ydmyket ham offentlig. Eldar ser for seg at dette kan ramme Israels statsminister i fredsprosessen og PAs plan om å få FN-ankjennelse av en palestinsk "ikke-medlemsstat". Obama kan fort velge å følge Abbas i en slik situasjon og anerkjenne "Palestina", men til gjengjeld gi Jerusalem garantier,

Vil Obama støtte Netanyahu motstandere i den israelske valgkampen?

Thomas Friedman, kommentator i New York Times, mener Obama vil være for opptatt med innenrikspolitiske spørsmål til å bry seg om Israel.

Det kan være nødvendig for de to lederne å "starte på nytt med blanke ark" i det personlige forholdet, mener analytiker Herb Keinon i Jerusalem Post.

Med Israel

for fred

Oppsummering

Nyansene og gråtonene i alliansen og vennskapet mellom USA og Israel vil fortsatt bli utnyttet av ulike politiske interesser både i Jerusalem og Washington, men amerikanernes overveldende sterke støtte til Israel vil fortsette også i en ny presidentperiode.

Med Israel

for fred